

Sparisjóður Strandamanna ses.
Hafnarbraut 19
510 Hólmavík
Kt. 610269-4199

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun stjórnar og sparisjóðsstjóra	3
Áritun óháðs endurskoðanda	4
Rekstrarreikningur	6
Efnahagsreikningur	7
Eiginfjáryfirlit	8
Sjóðstreymisyfirlit	9
Skýringar	10

Skýrsla og áritun stjórnar og sparisjóðsstjóra

Ársreikningur Sparisjóðs Strandamanna ses. fyrir árið 2018 er gerður í samræmi við lög um ársreikninga, lög um fjármálafyrirtæki og reglur um reikningsskil lánastofnanna. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og ársreikningur sjóðsins árið áður.

Hagnaður sparisjóðsins á árinu nam 85,7 millj. kr. Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir hans 4.387,6 millj. kr. og bókfært eigið fé í lok ársins er 399,1 millj. kr. Eiginfjárlutfall sem reiknað er samkvæmt ákvæðum 84. gr. laga um fjármálafyrirtæki er í árslok 25,6 %, en má lægst vera 8,0%. Við útreikning á eiginfjárlutfallinu hefur verið tekið tillit til tillögu stjórnar um greiðslu arðs á árinu 2019. Fjármálaeftirlitið hefur metið eiginfjárbörf sparisjóðsins og er lágmarkskrafa um eiginfjárgrunn 11,2%. Með eiginfjárauðum er hún 16,9% miðað við 1. janúar 2019 og breytist næst 15. maí 2019 í 17,4%.

Á árinu 2018 tekjufærði sparisjóðurinn 42,4 millj. kr. vegna slita á Tryggingasjóði sparisjóða, en við slitin skiptust eignir hans á milli starfandi sparisjóða í réttu hlutfalli við innlán sjóðanna.

Í árslok voru stofnfjáráðilar 103, jafnmargir og í upphafi árs. Í lok 2018 nam útgefið stofnfé sparisjóðsins 292,0 millj. kr. Í skýringu 19 með ársreikningum eru upplýsingar um þá stofnfjáreigendur sem eiga yfir 1% hlut í sjóðnum í árslok.

Stjórn sparisjóðsins leggur til við aðalfund að greiddur verði 8% arður af stofnfé, eða samtals 23,4 millj. kr. og að auki verði stofnfé sjóðsins hækkað um 15,2% með útgáfu jöfnunarbréfa. Stjórn vísar að öðru leyti í ársreikninginn um ráðstöfun hagnaðar og aðrar breytingar á eiginfjárræikningum.

Upplýsingar um áhættustýringu og áhættuþætti í rekstri sjóðsins er að finna í skýringu 22 með ársreikningum.

Stjórnarhættir

Í mars 2018 samþykkti stjórn sjóðsins yfirlýsingu um stjórnarhætti til að skerpa á mikilvægi góðra stjórnarháttanna hjá sjóðnum. Yfirlýsingin byggir m.a. á lögum nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, lögu nr. 75/2010, samþykktum sjóðsins ásamt öðrum lögum, reglugerðum og samþykktum sem við eiga. Við gerð yfirlýsingarinnar og innleiðingu starfshátta til samræmis við hana var fylgt tilmælum 5. útgáfu leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem Viðskiptaráð Íslands, Samtök atvinnulífsins og Kauphöll Íslands gáfu út í maí 2015. Yfirlýsingu um stjórnarhætti má sjá á heimasíðu sjóðsins, www.spstr.is.

Stjórn Sparisjóðs Strandamanna telur góða stjórnarhætti vera forsendu trausta samskipta stofnfjáráðila, stjórnar, starfsmanna og annarra hagsmunaaðila.

Samfélagsleg ábyrgð

Samkvæmt samþykktum sínum mun sjóðurinn sinna samfélagslegu hlutverki í samræmi við ákvæði 61. gr. laga um fjármálafyrirtæki, nánar tiltekið með því að láta gott af sér leiða og standa vörð um og þróa atvinnulíf, mannlíf og velferð. Þá mun sjóðurinn styðja við íþróttar- og æskulýðsstarf og menningar- og líknarmál. Þessu hlutverki er meðal annars sinnt með ráðstöfun á fjárhæð sem nemur hluta hagnaðar samkvæmt 1. mgr. 63. gr. laga um fjármálafyrirtæki. Sjá nánar á heimasíðu sjóðsins, www.spstr.is

Yfirlýsing stjórnar og sparisjóðsstjóra

Það er álit stjórnar og sparisjóðsstjóra Sparisjóðs Strandamanna ses. að í ársreikningi þessum komi fram allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu Sparisjóðsins í árslok, rekstarangri og fjárhagslegri þróun á árinu. Stjórn og sparisjóðsstjóri Sparisjóðs Strandamanna staðfesta hér með ársreikning Sparisjóðsins fyrir árið 2018 með undirritun sinni.

Hólmavík, 27. mars 2019.

Stjórn:

Stjórn Sparisjóðs Strandamanna
Guðrún Elísabet
Þórunn Gunnarsson
Fanný Jónsdóttir

Sparisjóðsstjóri:

Þórunn Gunnarsson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og stofnfjáreigenda í Sparisjóði Strandamanna ses.

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Sparisjóðs Strandamanna ses. fyrir árið 2018. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, eiginfjárayfirlit, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd affjárhagsstöðu sparisjóðsins 31. desember 2018 og afkomu hans og breytingu á handbæru fé á árinu 2018, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins í árituninni. Við erum óháð sjóðnum í samræmi við International Ethics Standards Board for Accountants Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) og siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum uppfyllt aðrar siðferðisskyldur okkar í samræmi við þær reglur og IESBA Code. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Ársreikningur félagsins 31. desember 2017 var endurskoðaður af öðrum endurskoðanda. Áritunin er dagsett 24. mars 2018 og er án fyrirvara.

Ábyrgð stjórnar og sparisjóðsstjóra á ársreikningnum

Stjórn og sparisjóðsstjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og sparisjóðsstjóra að leggja mat á rekstrarhæfi sjóðsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema þau ætli annað hvort að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi hans, eða hafa engan annan raunhæfan kost en að gera það.

Stjórn og sparisjóðsstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur fallið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun stjórnar og sparisjóðsstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi sjóðsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert félagið órekstrarhæft.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík, 27. mars 2019.

KPMG ehf.

Steinn Gylteson

Rekstrarreikningur árið 2018

	Skýr.	2018	2017
Vaxtatekjur		225.145	199.352
Vaxtagjöld		(82.924)	(71.264)
Hreinar vaxtatekjur	4	<u>142.221</u>	<u>128.088</u>
Þjónustutekjur		44.650	39.328
Þjónustugjöld		(3.455)	(3.064)
Hreinar þjónustutekjur	5	<u>41.195</u>	<u>36.264</u>
Hreinar tekjur af fjáreignum á gangvirði		2.938	3.228
Hreinn gengishagnaður (-tap)		665	(2.610)
Aðrar rekstrartekjur	6	<u>63.050</u>	<u>12.948</u>
Aðrar rekstrartekjur		<u>66.653</u>	<u>13.565</u>
Hreinar rekstrartekjur		250.069	177.917
Laun og launatengd gjöld	7	56.788	56.052
Annar rekstrarkostnaður	8	104.899	99.828
Afskriftir	12	<u>1.736</u>	<u>1.498</u>
Rekstrargjöld samtals		<u>163.423</u>	<u>157.377</u>
Framlag í afskriftareikning útlána	10	(2.222)	12.929
Hagnaður fyrir skatta		84.424	33.469
Tekjuskattur	9	<u>1.263</u>	<u>0</u>
Hagnaður ársins		<u><u>85.687</u></u>	<u><u>33.469</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

	Skýr.	2018	2017
Eignir			
Sjóður og innstæður í Seðlabanka		2.606.419	2.334.216
Kröfur á lánastofnanir		77.647	63.890
Útlán til viðskiptamanna	10	1.577.824	1.257.024
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	11	70.608	65.695
Rekstrarfjármunir	12	38.334	11.477
Skatteign	13	8.131	6.868
Aðrar eignir	14	8.655	10.056
Eignir samtals		<u>4.387.618</u>	<u>3.749.226</u>
Skuldir			
Almenn innlán	14	3.944.055	3.370.753
Lífeyrisskuldbinding	15	0	7.500
Aðrar skuldir	16	44.502	41.070
Skuldir samtals		<u>3.988.557</u>	<u>3.419.323</u>
Eigið fé			
Stofnfé		292.012	275.483
Óráðstafað eigið fé		107.049	54.420
Eigið fé samtals	17	<u>399.061</u>	<u>329.903</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>4.387.618</u>	<u>3.749.226</u>

Eiginfjárfirlit árið 2018

	Stofnfé	Varasjóður	Samtals
Breyting á eigin fé á árinu 2018			
Eigið fé 1. janúar 2018	275.483	54.420	329.903
Endurmat á stofnfé	16.529	(16.529)	0
Greiddur arður		(16.529)	(16.529)
Hagnaður ársins		85.687	85.687
Eigið fé 31. desember 2018	292.012	107.049	399.061

Breyting á eigin fé á árinu 2017

Eigið fé 1. janúar 2017	264.887	47.441	312.328
Endurmat á stofnfé	10.595	(10.595)	0
Greiddur arður		(15.893)	(15.893)
Hagnaður ársins		33.468	33.468
Eigið fé 31. desember 2017	275.483	54.420	329.903

Sjóðstreymisýfirlit árið 2018

	Skýr.	2018	2017
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		85.687	33.468
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			
Hreinar vaxtatekjur	(	142.221)	(128.088)
Hreinar tekjur af fjáreignum á gangvirði	(	2.889)	(3.169)
Gengismunur	(	665)	2.610
Virðisrýrnun útlána	10	2.222	(12.929)
Skatteign, breyting	(	1.263)	0
Afskriftir rekstrarfjármuna		1.736	1.498
		(57.393)	(106.610)
Útlán og kröfur, breyting	(	329.860)	(164.544)
Aðrar eignir, breyting		1.401	5.647
Innlán, breyting		555.150	603.084
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(	7.500)	0
Aðrar skuldir, breyting		3.432	3.817
		165.230	341.394
Innheimtir vextir		218.226	191.400
Greiddir vextir	(	65.198)	(64.071)
Handbært fé frá rekstri		318.258	468.723
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	(	28.593)	(3.231)
Fjárfesting í hlutabréfum	(	4.039)	0
Seld hlutabréf		2.015	85
Fjárfestingarhreyfingar	(	30.617)	(3.146)
Fjármögnunarhreyfingar			
Greiddur arður	11	(16.529)	(15.893)
Fjármögnunarhreyfingar		(16.529)	(15.893)
Hækkun á handbæru fé		271.112	449.684
Handbært fé í ársbyrjun		2.334.216	1.883.737
Áhrif gengisbreytinga á erlendar bankainnistæður		1.091	795
Handbært fé í árslok		2.606.419	2.334.216

1. Upplýsingar um sparisjóðinn

Sparisjóður Strandamanna ses. er með aðsetur á Hafnarbraut 19, Hólmavík. Auk þess rekur hann afgreiðslu í Norðurfirði.

Sparisjóðurinn starfar samkvæmt gildandi lögum um fjármálafyrirtæki. Tilgangur sparisjóðsins er að stunda sparisjóðsstarfsemi eins og hún er skilgreind í áðurgreindum lögum. Fjármálaeftirlitið (FME) hefur eftirlit með sparisjóðnum á grundvelli laga um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Samfélagslegt hlutverk sparisjóðsins er að láta gott af sér leiða og standa vörð um og þróa atvinnulíf, mannlíf og almenna velferð á sínu starfssvæði.

Stjórn sparisjóðsins og sparisjóðsstjóri staðfestu ársreikninginn þann 27. mars 2019.

2. Reikningsskilaaðferðir

a. Grundvöllur reikningsskila

Árshlutareikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga, lög um fjármálafyrirtæki og reglur um reikningsskil lánastofnanna. Hann byggir á kostnaðarverðisreikningsskilum, að öðru leyti en því að hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða eru færð á markaðsverði. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Stjórnendur sparisjóðsins hafa lagt mat á áframhaldandi rekstrarhæfi sparisjóðsins og hafa eðlilegar væntingar um að sjóðurinn hafi fullnægjandi burði til áframhaldandi rekstrar. Ársreikningurinn er því gerður miðað við áframhaldandi rekstrarhæfi.

Ársreikningurinn er gerður og birtur í íslenskum krónum. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

b. Matsaðferðir

Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur að taka ákvarðanir, meta og gefa sér forsendur sem hafa áhrif á stöðu eigna, skulda, tekna og gjalda sem og upplýsingar í skýringum á reikningsskiladegi. Við matið er byggt á reynslu, þekkingu og fleiri þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll fyrir stöðu á bókfærðu verði eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Endanlegar niðurstöður kunna að verða frábrugðnar þessu mati. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem breytingin á sér stað. Matsóvissan felst fyrst og fremst í ákvörðun um niðurfærslu vegna útlána sparisjóðsins.

c. Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur reiknast af innstæðum í Seðlabanka, kröfum á lánastofnanir, útlánnum og öðrum fjáreignum sem bera fasta eða breytilega vexti. Vaxtagjöld reiknast af innlánum og öðrum skuldum. Tekjur og gjöld sem jafna má til vaxta, svo sem lántökugjöld, eru færð með vaxtatekjum og gjöldum.

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda er dreifing á afföllum og yfirverði og annar mismunur sem er á upphaflega bókfærðu verði fjármálagernings og fjárhæð á gjalddaga miðað við virka vexti.

Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem notuð er við núvirðingu áætlaðs sjóðstreymis yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi. Þegar virkir vextir eru reiknaðir áætlað sparisjóðurinn sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins en tekur ekki tillit til útlánataps í framtíðinni.

d. Þjónustutekjur og þjónustugjöld

Sparisjóðurinn veitir viðskiptavinum sínum ýmsa þjónustu sem hann fær greitt fyrir. Þjónustutekjurnar eru færðar í rekstrarreikning eftir því sem þjónustan er veitt.

Þjónustugjöld eru aðallega greiðslur vegna þjónustu sem sparisjóðurinn kaupir af öðrum fjármálafyrirtækjum vegna viðskiptamanna sinna, en þau eru gjaldfærð eftir því sem þjónustan er fengin.

e. Erlendir gjaldmiðlar

Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi í árslok. Rekstrartekjur og gjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags.

f. Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði

Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum fela í sér allar innleystar og óinnleystar gangvirðisbreytingar af fjáreignum og fjárskuldum sem tilgreindar hafa verið á gangvirði, arð og gengishagnað eða tap af gjaldmiðlum. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning við móttöku arðsgreiðslunnar.

g. Virðisrýrnun útlána og krafna

Virðisrýrnun er færð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar verður hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Virðisrýrnun er þá færð í rekstrarreikning.

Tvær aðferðir eru notaðar til að reikna virðisrýrnun, annars vegar á einstökum lánum og kröfum og hins vegar tap á ákveðnum lánasöfnum. Áætlað tap vegna síðari atburða, án tillits til líkinda þeirra, er ekki fært.

Hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun felst í upplýsingum um eftirfarandi atvik eða aðstæður:

- (i) umtalsverðir fjárhagsörðugleikar lántakanda;
- (ii) samningsrof, svo sem vanskil á afborgunum eða á vöxtum eða greiðslum af höfuðstóli;
- (iii) sparisjóðurinn veitir lántakanda af viðskiptalegum eða lagalegum ástæðum, sem tengjast fjárhagsvandræðum lántakanda, ívilnun í formi endurfjármögnunar sem annars myndi ekki koma til greina af hálfu lánveitanda;
- (iv) það er orðið líklegt að lántakandi verði gjaldþrota eða undirgangist annars konar fjárhagslega endurskipulagningu;
- (v) virkur markaður er ekki lengur til staðar fyrir viðkomandi fjárhagslega eign vegna fjárhagslegra vandræða;
- (vi) greinileg gögn sem benda til mælanlegrar lækkunar á áætluðu framtíðarsjóðstreymi frá lánaflakki frá upphaflegri færslu eignanna, þótt minnkunin verði enn ekki greind á einstakar fjáreignir í floknum, þar á meðal:

- óhagstæðar breytingar á greiðslustöðu lántakanda í floknum; eða
- almennar þjóðhagslegar eða staðbundnar efnahagsaðstæður sem tengjast eignum í floknum.

Mat einstakra útlána og krafna

Virðisrýrnun á einstökum lánum og kröfum er ákvörðuð með mati á áhættu í hverju tilfalli fyrir sig. Sparisjóðurinn metur á hverjum reikningsskiladegi hvort fyrir liggi hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun einstakra lána. Þessu verklagi er beitt við öll lán sem teljast mikilvæg. Við matið er tekið tillit til eftirfarandi þátta:

- heildaráhætta sparisjóðsins gagnvart viðskiptavininum;
- fjárhæð og tímasetning væntanlegra inngreiðslna;
- líklegur ágóði til sparisjóðsins við búskipti eða gjaldþrot;
- hversu flókið er að ákvarða heildarfjárhæðir og mat á öllum kröfum á lántaka og hversu mikil lagaleg og trygginaleg óvissa er fyrir hendi;
- söluverðmæti tryggingar (eða annarra lækkunarþátta) og líkindum á endurgreiðslu; og
- líklegur frádráttur kostnaðar við innheimtu útstandandi fjárhæða.

Virðisrýrnun er reiknuð með því að bera saman bókfært verð útlána og krafna við vænt framtíðarsjóðstreymi eða núvirði þeirra trygginga sem sjóðurinn hefur fyrir lánunum. Virðisrýrnun útlána og krafna er færð í afskriftareikning sem kemur til lækkunar á bókfærðu verði þeirra.

Mat á söfnum útlána og krafna

Þar sem lán og kröfur hafa verið metin sérstaklega og engar vísbendingar fundist um tap eru þau flokkuð í söfn á grundvelli svipaðra áhættueinkenna til að reikna út heildarvirðisrýrnun þeirra. Þetta tap nær til lána og krafna sem eru virðisrýrð á reikningsskiladegi, en verða ekki greind sem slík fyrr en síðar.

Virðisrýrnun á safni er metin útfrá sögulegum gögnum sjóðsins um útlánatöp og vanskil, ásamt því sem tekið hefur verið tillit til efnahagslegra mælikvarða í samræmi við ákvæði reglna um reikningsskil lánastofnana.

g. **Virðisrýrnun útlána og krafna, frh.:**
Endanlegar afskriftir

Lán eru færð sem endanlega töpuð, ýmist að hluta eða fullu, þegar engar raunhæfar líkur eru á endurheimtu þeirra.

h. **Skattar**
Tekjuskattur

Tekjuskattur færður í rekstrarreikning samanstandur af tekjuskatti til greiðslu vegna ársins og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema að því marki sem hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður beint á eigið fé.

Tekjuskattur til greiðslu er áætlaður tekjuskattur sem greiða skal vegna skattskyldra tekna ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörstegi og allar leiðréttingar á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Skatteign er reiknuð og færð í ársreikninginn að því marki sem talið er að hún muni nýtast. Útreikningurinn byggist á mismun efnahagsliða samkvæmt skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar að teknu tilliti til yfirfæranlegs skattalegs taps. Mismunur efnahagsliða, sem þannig kemur fram, stafar af því að álagning tekjuskatts er miðuð við aðrar forsendur en reikningsskil sparisjóðsins og er þar í meginatriðum um að ræða tímabundinn mismun á færslu tekna og gjalda í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar.

Fjársýsluskattur

Sparisjóðurinn greiðir fjársýsluskatt, en skatturinn er lagður á fjármálafyrirtæki og váttryggingafélög. Skatturinn er lagður á laun og er hann gjaldfærður með launum og launatengdum gjöldum í rekstri sparisjóðsins.

i. **Handbært fé**

Til handbærs fjár í sjóðstreymi teljast sjóður, óbundnar innstæður í Seðlabanka og gjaldkræfar kröfur á lánastofnanir.

j. **Útlán til viðskiptamanna og kröfur á lánastofnanir**

Útlán og kröfur eru fjármálagerningar, aðrir en afleiðusamningar, sem bera fastar og útreiknanlegar greiðslur og eru ekki skráðir á virkum markaði, fyrir utan þá sem sparisjóðurinn tilgreinir og færir á gangvirði. Útlán og kröfur fela í sér útlán sem sparisjóðurinn veitir viðskiptavinum sínum, útlán sem sparisjóðurinn tekur þátt í að veita ásamt öðrum lánastofnunum og keypt útlán sem eru óskráð og sparisjóðurinn hefur ekki í hyggju að selja í náinni framtíð.

Útlán og kröfur eru upphaflega færð á gangvirði, sem er lánsfjárhæðin auk alls kostnaðar vegna viðskiptanna. Útlán eru síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði, sem er fundið með útreikningi samkvæmt aðferð um virka vexti. Áfallnir vextir eru færðir sem hluti af bókfærðu verði útlána og krafna.

j. **Fjáreignir tilgreindar á gangvirði**

Sparisjóðurinn færir tiltekna fjáreignir við upphaflega skráningu þeirra í bókhaldi sem fjáreignir á gangvirði. Breytingar á gangvirði eru færðar í rekstrarreikning, sem hreinar tekjur af fjáreignum á gangvirði.

k. **Ákvörðun gangvirðis**

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem eru skráðar á virkum markaði er sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla aðra fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fánlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli ótengdra aðila.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum milli ótengdra aðila, að tekið sé mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru áþekkir þeim gerningi sem um ræðir eða stuðst við núvirt fjárstreymi eða önnur verðmatslíkön. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga.

I. Skuldabréfaeign

Skuldabréf eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við aðferð virkra vaxta.

Skráning og afskráning fjáreigna og fjárskulda

Kaup og sala fjáreigna eru skráð á þeim degi sem viðskiptin fara fram. Þau eru færð á þeim degi sem sparisjóðurinn skuldbindur sig til að kaupa eða selja eign, nema vegna útlána, sem eru skráð þegar fjármagn er afhent lántakanda. Fjáreignir eru afskráðar þegar rétturinn til að fá fjárstreymi af fjáreign er ekki lengur til staðar eða þegar áhætta og ávinningur af eignarhaldinu hefur verið flutt frá sparisjóðnum.

Fjárskuld er skráð þegar sparisjóðurinn verður hluti af samningsbundnum skuldagerningi. Fjárskuld er afskráð þegar skuldbinding sparisjóðsins er gerð upp með greiðslu, skuldaraðili fellur frá kröfunni eða fjárskuldin er felld úr gildi.

m. Fullnustueignir

Eignir sem sparisjóður hefur eignast vegna fullnustu á kröfum. Eignir eru í sölumeðferð og eru eignfærðar á því sem lægra reynist af kostnaðarverði eða gangvirði að frádregnum áætluðum sölukostnaði.

n. Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir

Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir eru færðar til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma þar til niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir	50 ár
Húsbúnaður og skrifstofuáhöld	5 ár
Hugbúnaður	5 ár

o. Innlán

Sparisjóðurinn fjármagnar sig að mestu leyti með innlánum frá viðskiptavinum. Innlánin samanstanda af bundnum og óbundnum innlánum. Innlán eru í upphafi metin á gangvirði, en eftir það eru þau metin á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta.

p. Aðrar eignir og skuldir

Aðrar eignir og aðrar skuldir eru færðar á kostnaðarverði.

r. Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar lagaleg skylda, sem leiðir af liðnum atburðum, hvílir á sparisjóðnum, og líklegt þykir að útstreymi hagrænna gæða þurfi að koma til við uppgjör skuldbindingarinnar. Ef áhrifin eru veruleg eru skuldbindingarnar ákveðnar með því að afvaxta áætlað framtíðarfjárstreymi með hlutfalli fyrir skatta og meta þannig áhættuna sem tengist skuldbindingunni.

s. Eigið fé

(i) Stofnfé

Samkvæmt samþykktum sparisjóðsins nemur stofnfé hans 292 millj. kr. og er það í eigu 103 aðila. Eitt atkvæði fylgir hverri 1 kr. stofnfjár.

(ii) Varasjóður

Í varasjóð er færður hagnaður ársins en arðgreiðslur ársins ásamt endurmati stofnfjár og tapi eru færðar úr varasjóð.

s. Eigið fé, frh.:

(iii) Arðgreiðslur

Arðgreiðslur á stofnfé eru færðar til lækkunar á eigin fé á því tímabili sem þær eru samþykktar á fundi stofnfjáraðila.

3. Mat stjórnenda

Sparisjóðurinn framkvæmir mat og beitir ályktunum sem hafa áhrif á fjárhæðir eigna og skuldbindinga. Þetta mat og ályktanir eru stöðugt endurmetnar og byggjast á reynslu og öðrum þáttum, þar með talið væntingum til atburða í framtíðinni, sem taldar eru raunhæfar við núverandi kringumstæður.

Virðisrýrnun útlána og krafna

Útlánasafnið er endurskoðað reglulega til að meta virðisrýrnun. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýrnunar þarf sparisjóðurinn að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lækkun á væntu framtíðarsjóðstreymi ýmist frá einstökum lánum eða frá safni lána áður en lækkun verður merkjanleg hjá einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahagsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með einkenni tapsáhættu og hlutlæg merki virðisrýrnunar þegar meta skal framtíðarsjóðstreymi. Aðferðarfræðin og ályktanirnar sem notaðar eru við að meta bæði upphæðir og tímasetningar á framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega með það að markmiði að minnka muninn á ætluðu tapi og raunverulegu tapi.

4. Hreinar vaxtatekjur

Vaxtatekjur og vaxtagjöld greinast þannig:

	2018	2017
Vaxtatekjur af kröfum á lánastofnanir	107.442	103.462
Vaxtatekjur útlána	117.614	95.747
Aðrar vaxtatekjur	89	143
Vaxtatekjur samtals	225.145	199.352
Innlán frá lánastofnunum	0	14
Innlán	82.924	71.250
Vaxtagjöld samtals	82.924	71.264
Hreinar vaxtatekjur	142.221	128.088

5. Hreinar þjónustutekjur

Þjónustutekjur og þjónustugjöld greinast þannig:

Útlán	2.025	2.338
Ábyrgðafóknun	1.932	638
Aðrar þjónustutekjur	40.693	36.352
Þjónustutekjur samtals	44.650	39.328
Þjónustugjöld	3.455	3.064
Hreinar þjónustutekjur	41.195	36.264

6. Aðrar rekstartekjur

Aðrar rekstartekjur sundurliðast þannig:

Tekjur vegna slita á Tryggingasjóði sparisjóða	42.427	0
Umboðslaun	12.466	12.375
Aðrar tekjur	8.157	573
	63.050	12.948

7. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:	2018	2017
Laun	42.947	42.202
Launatengd gjöld	13.841	13.850
	<u>56.788</u>	<u>56.052</u>

Starfsmannafjöldi sparisjóðsins er sem hér segir:

Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	5	5
Stöðugildi í árslok	5	5

8. Annar rekstarkostnaður

Annar rekstarkostnaður greinist þannig:

Tölvuþjónusta	60.257	59.805
Endurskoðunar- og reikningsskilakostnaður	12.413	11.545
Sérfræðiþjónusta	486	664
Framlag í tryggingarsjóð innistæðueigenda	9.765	8.391
Húsnæðis og skrifstofukostnaður	3.076	3.245
Markaðskostnaður	466	529
Félagsgjöld SÍSP og önnur félagsgjöld	6.685	6.571
Ýmis annar kostnaður	11.751	9.078
Önnur rekstrargjöld samtals	<u>104.899</u>	<u>99.828</u>

Endurskoðunar- og reikningsskilakostnaður sundurliðast þannig:

Deloitte ehf.		
Endurskoðun	5.314	6.042
Önnur þóknun	0	3.350
Samtals þóknun til endurskoðanda	<u>5.314</u>	<u>9.392</u>
Ernst & Young ehf.		
Innri endurskoðun	<u>177</u>	<u>834</u>
KPMG ehf.		
Endurskoðun	4.346	0
Önnur þóknun	2.576	1.319
Samtals þóknun til endurskoðanda	<u>6.922</u>	<u>1.319</u>
Samtals þóknun til endurskoðenda	<u>12.413</u>	<u>11.545</u>

Í þóknun fyrir endurskoðun felst vinna við endurskoðun á ársreikningi auk vinnu sem stjórn sparisjóðsins hefur falið endurskoðendum og telst falla undir eðlilegan hluta af starfi þeirra. Undir önnur verkefni fellur einkum ýmis sérfræðiaðstoð.

9. Tekjuskattur

Virkur tekjuskattur greinist þannig:		2018		2017
Hagnaður fyrir skatta		84.424		33.469
Tekjuskattur af afkomu ársins	20,0%	16.885	20,0%	6.694
Ófrádráttarbær gjöld	0,0%	23	0,5%	152
Ófærð skatteign	(21,5%)	(18.171)	(20,5%)	(6.846)
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	(1,5%)	(1.263)	0,0%	0
Skattur í efnahagsreikningi greinist þannig:			2018	2017
Skatteign í byrjun ársins			6.868	6.868
Reiknaður tekjuskattur ársins			1.263	0
Skatteign í árslok			8.131	6.868

10. Útlán til viðskiptavina

Útlán greinast þannig eftir útlánsformum:

Yfirdráttarlán	288.464	135.696
Skuldabréf	1.289.360	1.121.329
Útlán til viðskiptavina samtals	1.577.824	1.257.024

Útlán og kröfur greinast þannig eftir lántakendum:

Atvinnugreinar		
Sjávarútvegur	77.675	103.851
Iðnaður og byggingarstarfsemi	171.513	125.009
Þjónustustarfsemi	367.957	250.183
Einstaklingar og íbúðabyggingar	960.678	777.980
	1.577.824	1.257.024

Afskriftareikningur útlána greinast þannig:	Afskriftareikningur		2018	2017
	Sérstakur	Almennur	Samtals	Samtals
Afskriftareikningur útlána í byrjun ársins	3.400	14.000	17.400	37.250
Framlag afskriftareiknings á tímabilinu	2.222	0	2.222	(12.929)
Endanlega töpuð útlán	(1.032)	0	(1.032)	(6.921)
Afskriftareikningur útlána í lok tímabilsins	4.590	14.000	18.590	17.400
Afskriftareikningur útlána í hlutfalli af útlánum og veittum ábyrgðum	0,3%	0,8%	1,1%	1,3%

11. Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum:

Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum greinast þannig:	2018	2017
Hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða	62.480	59.592
Eignarhlutir í öðrum félögum	8.128	6.103
Samtals	70.608	65.695

11. Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum, frh.:

Eignarhlutir í öðrum félögum greinast þannig:	2018	2017
Reiknistofa bankanna hf., Reykjavík	1.022	1.022
Hornsteinar fasteignafélag ehf., Hólmavík	2.240	2.240
Stoðir hf., Reykjavík	0	1.919
Sparisjóður Höfðhverfinga ses., Grenivík	4.039	0
Auðkenni hf., Reykjavík	723	723
Klakki hf., Reykjavík	104	199
Samtals	8.128	6.103

12. Rekstrarfjármunir

Áhöld og tæki félagsins greinast þannig:

	Fasteignir	Húsbúnaður og skrifstofuáhöld	Hugbúnaður	Samtals
Heildarverð 1.1.2018	9.154	11.951	4.029	25.134
Afskrifað áður	3.500	10.157	0	13.657
Bókfært verð 1.1.2018	5.654	1.794	4.029	11.477
Keypt á árinu	15.214	394	12.985	28.593
Afskrifað á árinu	(183)	(747)	(806)	(1.736)
Bókfært verð 31.12.2018	20.685	1.441	16.208	38.334
Afskriftarhlutföll	2%	20%	20%	

Fasteignamat húseigna í árslok nam 41 millj. kr. og lóða 6 millj. kr. eða samtals 47 millj. kr. Brunabótamat húseigna nam á sama tíma 179 millj. kr. Vátryggingarverð bifreiða, húsbúnaðar og skrifstofuáhalda var 43 millj. kr. í árslok.

13. Reiknuð skatteign

Breyting skatteignar á árinu greinist þannig:	2018	2017
Reiknuð skatteign í ársbyrjun	6.868	6.868
Breyting skatteignar á árinu	1.263	0
Reiknuð skatteign í árslok	8.131	6.868

Skatteign sjóðsins skiptist þannig á eftirfarandi liði:

Frestaður gengismunur	348	154
Rekstrarfjármunir	231	329
Yfirfæranlegt skattalegt tap	7.552	6.385
Bókfærð skatteign í árslok	8.131	6.868

Yfirfæranlegt skattalegt tap er nýtanlegt á móti skattskyldum hagnaði næstu ára og skiptist þannig:

Skattalegt tap ársins 2009, nýtanlegt til ársloka 2019	32.723	117.165
Skattalegt tap ársins 2011, nýtanlegt til ársloka 2021	5.035	5.035
	37.758	122.200

14. Almenn innlán

Innlán greinast þannig:

Óbundin innlán	3.518.862	2.920.394
Bundin innlán	425.193	450.359
Innlán samtals	3.944.055	3.370.753

15. Lífeyrisskuldbinding

Breyting lífeyrisskuldbindingar á árinu greinast þannig:	2018	2017
Lífeyrisskuldbinding í ársbyrjun	7.500	7.500
Bakfærð skuldbinding	(6.477)	0
Greiddur lífeyrir	(1.023)	(2.393)
Matsbreytinga	0	2.393
Samtals	0	7.500

16. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir greinast þannig:

Ógreidd laun- og launatengd gjöld	3.082	9.035
Ógreiddur fjármagnstekjuskattur	13.035	10.687
Ógreiddur kostnaður og aðrar skuldir	28.385	21.348
Samtals	44.502	41.070

17. Eigið fé

Eigið fé í árslok nam 399,1 millj. kr. eða 9,1% af niðurstöðu efnahagsreiknings. Eiginfjárlutfall sem reiknað er samkvæmt ákvæðum 84. gr. laga um fjármálafyrirtæki er 25,5% en má lægst vera 8,0%. Fjármálaeftirlitið hefur lokið við mat á eiginfjárbörf sparisjóðsins samkvæmt svonefndu SREP ferli og er hún 11,2%. Með eiginfjárukum er hún 16,9% miðað við 1. janúar 2019 og breytist næst 15. maí 2019. Eiginfjárkrafa FME til sparisjóðsins greinist þannig:

	1.1.2019
Lágmarkskrafa	11,15%
Verndunarauki	2,50%
Kerfisáhættuauki	2,00%
Sveiflujöfnunarauki	1,25%
Samanlögð krafa	16,90%

Eiginfjárlutfall reiknast þannig:	2018	2017
Heildar eigið fé	399.061	329.903
Eignarhlutur í fjármálafyrirtæki	(4.039)	0
Næsta árs arðsúthlutun	(23.361)	0
Skatteign	(8.131)	(6.868)
Aðrar leiðréttingar	(62)	0
Eiginfjárgrunnur samtals	363.468	323.035

Heildar eiginfjárkrafa skiptist þannig:

Útlánaáhætta	83.983	69.090
Markaðsáhætta	240	58
Rekstraráhætta	29.601	23.980
Eiginfjárkrafa samtals	113.824	93.128
Eiginfjárlutfall	25,5%	27,7%

17. Eigið fé, frh.:

Vogunarhlutfall

Fjármálafyrirtæki skal skv. 30. gr. a í lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 uppfylla kröfur um vogunarhlutfall. Vogunarhlutfall sjóðsins í árslok er 8% en samkvæmt lögum skal vogunarhlutfall ekki fara undir 3%.

Vogunarhlutfallið reiknast þannig:	2018	2017
Eigið fé þáttar 1	363.467	323.035
Áhættuskuldbindingar:		
- Liður innan efnahags	4.383.579	3.749.226
- Liður utan efnahags	141.195	101.182
- Frádráttarliðir eiginfjárþáttar 1	(8.131)	(6.868)
Heildaráhættuskuldbindingar	<u>4.516.643</u>	<u>3.843.540</u>
Vogunarhlutfall	8,0%	8,4%

18. Tengdir aðilar

Sparisjóðurinn hefur skilgreint samband tengdra aðila sem stjórn sparisjóðsins, sparisjóðsstjóra og nánustu fjölskyldu þeirra einstaklinga sem falla þarna undir. Einnig hefur verið skilgreint samband við einingar með umtalsverð ítök hjá stærstu stofnfjáraðilum sparisjóðsins. Viðskipti við tengda aðila eru á armslengdargrunni.

	2018	2017
Útlán	17.076	17.899
Innlán	66.062	70.767

Vaxtakjör útlána og innlána tengdra aðila eru sambærileg við vaxtakjör annarra viðskiptamanna sparisjóðsins.

Laun og þóknanir til stjórnenda sparisjóðsins, auk stofnfjáreignar, greinast þannig:

	2018		2017	
	Laun og hlunnindi	Stofnfjárlutir í árslok	Laun og hlunnindi	Stofnfjárlutir í árslok
Björn Líndal Traustason, sparisjóðsstjóri	6.139	0	0	0
Guðmundur B. Magnússon., fyrrv.sp.sj.stjóri .	12.940	5.821	12.326	5.491
Björn Torfason, stjórnarformaður	1.360	4.103	1.152	7.742
Guðjón Sigurgeirsson, stjórnarmaður	680	8.206	576	7.742
Þórður Sverrisson, stjórnarmaður	680	8.206	576	7.742
Jenný Jensdóttir, stjórnarmaður	680	12.310	576	11.613
Víðir Álfgeir Sigurðarson, stjórnarmaður	1.040	14.361	878	7.742
	<u>23.519</u>	<u>53.007</u>	<u>16.084</u>	<u>48.072</u>

19. Stofnfjáráðilar

Samkvæmt 87. gr. laga um fjármálafyrirtæki skal upplýsa í ársreikningum um stofnfjáreigendur sem eiga umfram 1% af stofnfé í lok reikningsárs. Sé viðkomandi lögaðili skal jafnframt koma fram hver sé raunverulegur eigandi viðkomandi lögaðila. Eftirtaldir aðilar áttu 1% eða meira af stofnfé í sjóðnum í árslok:

	Heimili	Eignarhlutur
Víðir Álfgeir Sigurðarson (VÁS ehf. og Salix ehf.)	Garðabæ	4,9%
Matthildur Guðbrandsdóttir (dánarbú)	Strandabyggð	4,2%
Arinbjörn Bernharðsson	Árneshreppi	4,2%
Anna Þorbjörg Stefánsdóttir og Unnar Ragnarsson	Strandabyggð	4,2%
Bragi Guðbrandsson og Sólveig Jónsdóttir	Strandabyggð	4,2%
Jenný Jensdóttir og Jón H. Elíasson	Kaldrananeshreppi	4,2%
Bjarnheiður Júlía Fossdal og Björn Guðmundur Torfason	Árneshreppi	2,8%
Guðjón H. Sigurgeirsson	Strandabyggð	2,8%
Hafðís Sturlaugsdóttir og Matthías Lýðsson	Strandabyggð	2,8%
Ingibjörg Elísa Fossdal og Þórður Sverrisson	Strandabyggð	2,8%
Guðmundur R. Guðmundsson	Kaldrananeshreppi	2,7%
Haukur Sveinbjörnsson	Borgarbyggð	2,7%
Guðbjörn Jónsson	Strandabyggð	2,5%
Erna Fossdal Júlíusdóttir og Jón Stefánsson	Strandabyggð	2,2%
Bjarni Þ. Sigurðsson	Reykjavík	2,1%
Halldóra Guðjónsdóttir	Strandabyggð	2,1%
Samúel Vilberg Jónsson	Hafnarfirði	2,1%
Sverrir V. Lýðsson	Strandabyggð	2,1%
Guðmundur B. Magnússon	Strandabyggð	2,0%
Einar Indriðason	Strandabyggð	1,4%
Guðbrandur Björnsson (dánarbú)	Strandabyggð	1,4%
Ólafur Helgason	Borgarbyggð	1,4%
Sigursteinn Sveinbjörnsson	Árneshreppi	1,4%
Þórólfur Guðfinnsson	Árneshreppi	1,4%
Guðbjörg Þorsteinsdóttir	Reykjavík	1,3%
Ágústa Sveinbjörnsdóttir	Árneshreppi	1,3%
Guðmundur M. Þorsteinsson	Árneshreppi	1,3%
Jón Ísleifsson	Reykjavík	1,3%
Kristján Albertsson	Árneshreppi	1,3%
Ragnheiður Jónsdóttir	Borgarbyggð	1,3%
Sigrún Valdimarsdóttir	Strandabyggð	1,3%
Skúli Sveinbjörnsson	Bolungarvík	1,3%
Þorgerður Erla Jónsdóttir	Vesturbyggð	1,3%
Sveinbjörg Sveinbjörnsdóttir	Reykjanesbær	1,3%
Ragnar Bragason	Strandabyggð	1,1%
Björn H. Pálsson	Strandabyggð	1,0%
		<u>76,3%</u>

20. Veðsettar eignir

Sparisjóðurinn hefur sett eignir að veði í venjulegum bankaviðskiptum að fjárhæð 85 millj. kr. í árslok 2018 til tryggingar á uppgjörum í jöfnunar og stórgreiðslukerfum Seðlabanka Íslands. Um er að ræða tryggingu í bundnu innláni í Seðlabankanum. Aðrar eignir sparisjóðsins eru ekki veðsettar.

21. Skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Ábyrgðir og ónotaðar yfirdráttarheimildir

Sparisjóðurinn hefur gengist í ábyrgðir fyrir viðskiptamenn sína og veitt þeim yfirdráttarheimildir. Þessar ábyrgðir og yfirdráttarheimildir greinast þannig:

	2018	2017
Veittar ábyrgðir vegna viðskiptamanna	111.636	51.939
Ónotaðar yfirdráttarheimildir og kortaheimildir	322.296	302.102
	<u>433.932</u>	<u>354.041</u>

Tryggingarsjóður innstæðueigenda

Samkvæmt lögum sem gilda um Tryggingarsjóð innstæðueigenda og fjárfesta skulu heildareignir sjóðsins nema að lágmarki 1,0% af meðaltali tryggðra innstæðna í viðskiptabönkum og sparisjóðum á næstliðnu ári. Greiðslur sparisjóðsins til Tryggingasjóðs námu 9,8 millj. kr. vegna ársins 2018.

22. Áhættugreining

a. Áhættustýring

Áhættustýring felur í sér að stýra áhættu sparisjóðsins með sem skilvirkustum hætti og gera áhættustýringuna sem gagnsæjasta, allt frá stjórn til þeirra einstöku starfsmanna sem taka ákvörðun sem í er fólgin áhætta. Stjórnendur og stjórn greina áhættu sparisjóðsins á hverjum tíma, fylgjast með og meta áhættuþætti og hafa eftirlit með að viðmiðunarmörk einstakra áhættuþátta séu virt. Skilvirkar aðferðir og aðgerðir við mat á áhættu eru því grundvöllur áhættustýringar sparisjóðsins. Stjórn sparisjóðsins ákveður meginstefnur hvað varðar áhættustýringu og setur mörk ásættanlegrar áhættu í daglegum rekstri sparisjóðsins. Stjórn setur markmið varðandi áhættustýringu og eftirlit með áhættuþáttum, svo sem útlánaáhættu, lausafjáraáhættu, markaðsáhættu og rekstaráhættu.

b. Framkvæmd áhættustýringar

Stjórnendur sparisjóðsins hafa með höndum eftirlit og skýrslugerð varðandi mismunandi tegundir áhættu.

Ákvarðanatataka byggist á skipulagi þar sem stjórn sparisjóðsins hefur falið öðrum umboð til að gefa út leiðbeiningar og markmið varðandi ásættanlega áhættu og ákveða einstakar stöður út frá stærð og áhættu. Upplýsingar um áhættustöður eru reglulega kynntar stjórn sparisjóðsins.

c. Eftirlit og stýring lausafjáraáhættu

Lausafjáraáhætta er hætta á tapi vegna þess að ekki er hægt að standa við skuldbindingar þegar þær gjaldfalla. Sparisjóðurinn fylgist með lausafjáraáhættu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda til að geta endurgreitt allar skuldir á gjalddaga. Sparisjóðurinn þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt bæði fyrir séðum og ófyrir séðum greiðslu skuldbindingum. Sparisjóðurinn hefur sett sér reglur varðandi lausafjárstöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Þetta felur meðal annars í sér aðgang að lánalínum, yfirdráttarheimildum og fjáreignum sem auðvelt og fljótlegt er að selja, svo sem ríkisvixlum og ríkisskuldabréfum.

Auk þess er fylgst með lausafjáraáhættu með skýrslum um lausafjárahlutfall sem sendar eru reglulega til Fjármálaeftirlitsins og Seðlabanka Íslands. Lausafjárahlutfallið sýnir hlutfallið milli eigna og skulda eftir því hversu langt er til gjalddaga þeirra.

22. Áhættugreining, frh.:

d. Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignir og fjárskuldir sparisjóðsins greinast þannig eftir gjalddögum*:

31.12.2018	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innistæður	2.606.419				2.606.419
Kröfur á lánstofnanir	77.647				77.647
Útlán og kröfur	225.842	133.304	390.165	828.513	1.577.824
Skuldabréf	62.480				62.480
Hlutabréf	0			8.128	8.128
	<u>2.972.388</u>	<u>133.304</u>	<u>390.165</u>	<u>836.641</u>	<u>4.332.498</u>
Almenn innlán	3.469.770	80.263	237.191	156.831	3.944.055
Aðrar skuldir	31.467	13.035			44.502
	<u>3.501.237</u>	<u>93.298</u>	<u>237.191</u>	<u>156.831</u>	<u>3.988.557</u>
Fjáreignir - fjárskuldir	(528.849)	40.006	152.974	679.810	343.941
31.12.2017	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innistæður	2.334.216				2.334.216
Kröfur á lánstofnanir	63.890				63.890
Útlán og kröfur	133.194	175.271	401.685	546.874	1.257.024
Skuldabréf	59.592				59.592
Hlutabréf	6.103				6.103
	<u>2.596.995</u>	<u>175.271</u>	<u>401.685</u>	<u>546.874</u>	<u>3.720.825</u>
Almenn innlán	2.920.394	88.306	215.771	146.282	3.370.753
Aðrar skuldir	30.383	10.687			41.070
	<u>2.950.777</u>	<u>98.993</u>	<u>215.771</u>	<u>146.282</u>	<u>3.411.823</u>
Fjáreignir - fjárskuldir	(353.782)	76.278	185.914	400.592	309.002

*Í ofangreindri greiningu er ekki tekið tillit til áætlaðra vaxtagreiðslna í framtíðinni. Fjárhæðir í töflunni eru ekki núvirtar

e. Eftirlit og stýring markaðsáætlu

Stefna sparisjóðsins er að fylgjast með markaðsáættu í rekstrinum og gæta þess að ekki sé farið yfir þau mörk sem stjórn hefur sett. Markaðsáætlu er stýrt með takmörkunum á stöðutökum og áhættuviðmiðum.

f. Vaxtaáætla

Vaxtaáætla ræðst af mismun á vaxtakjörum innlána eða fjármögnunar annars vegar og útlánavöxtum lánasafns hins vegar. Starfsemi sparisjóðsins lýtur áhættu vegna vaxtasveiflna að því marki að vaxtaberandi eignir og vaxtaberandi skuldir hafa mismunandi binditíma og eru endurreiknaðir á mismunandi tímum eða í mismunandi fjárhæðum

Breytilegir vextir eigna og skulda geta einnig valdið áhættu vegna sveiflna ýmissa breytilegra vaxtaviðmiða, svo sem innlánsvaxta og annarra mismunandi vaxtategunda. Starfssemi áhættustýringar beinist að því að hámarka nettóvaxtatekjur að því tilskildu að markaðsvextir fari saman við stefnu stjórnar og áhættuviðmið

Heildarfjárhæð útlána sparisjóðsins sem bera fasta vexti nam 37,0 millj. kr. í lok desember 2018 (2017: 40,4 millj. kr.).

22. Áhættugreining, frh.:

g. Verðbólguáhætta

Sparisjóðurinn stendur frammi fyrir áhættu vegna verðbólgu á Íslandi þar sem eignir tengdar neysluverðsvísitölu eru minni en samsvarandi skuldir. Allar eignir og skuldir með verðtryggingar ákvæðum eru færðar með áföllnum verðbótum á hverjum tíma og verðbætur færðar í rekstrarreikning.

Heildarfjárhæð verðtryggðra eigna sparisjóðsins námu 776,3 millj. kr. í lok desember 2018 (2017: 676,1 millj. kr.) og heildar fjárhæð verðtryggðra skulda nam á sama tíma 576,4 millj. kr. (2017: 537,9 millj. kr.).

h. Gjaldeyrisáhætta

Gjaldeyrisáhætta er hættu á tapi vegna óhagstæðra hreyfinga á erlendum gjaldmiðlum. Stöðugt er fylgst með opinni gjaldeyrisstöðu í hverri mynt í eignasafni sjóðsins. Sparisjóðurinn stefnir að því að takmarka gjaldeyris áhættu og fylgist með henni í samhengi við heildar eigið fé sjóðsins.

Heildarfjárhæð eigna í erlendum gjaldmiðlum námu 70,5 millj. kr. í lok desember 2018 (2017: 61,5 millj. kr.) og heildarfjárhæð skulda í erlendum gjaldmiðlum nam á sama tíma 72,5 millj. kr. (2017: 61,1 millj. kr.).

i. Rekstaráhætta

Rekstaráhætta er áhætta sem stafar af beinu eða óbeinu tapi sem á sér margvíslegar ástæður tengdar þróun rekstrarins, t.d. starfsmannamálum, tæki eða uppbyggingu sparisjóðsins. Ytri ástæður, aðrar en lána-, markaðs-, eða lausafjárahætta, geta stafað af lagalegum kröfum eða almennt viðurkenndum verklagsreglum fyrirtækja. Rekstaráhætta stafar af allri starfsemi sparisjóðsins og snertir allar einingar í rekstrinum. Markmið sparisjóðsins er að finna jafnvægi milli þess að lágmarka áhættu og tap, og að hámarka arðsemi án þess að útiloka frumkvæði starfsmanna. Stjórnendur þróa og útfæra reglur fyrir rekstaráhættu innan hverrar einingar í takt við almenn áhættuviðmið sparisjóðsins.

j. Útlánaáhætta

Útlánaáhætta verður til með veitingu útlána. Fjárhæð útlánaáhættu í þessu tilliti kemur fram í bókfærðu verði eigna í efnahagsreikningi. Mótaðilaáhætta fylgir öðrum fjáreignum, svo sem afleiðusamningum og markaðsskuldabréfum. Núverandi mótaðilaáhætta endurspeglast í bókfærðu verði þessara eigna í efnahagsreikningi. Sparisjóðurinn er einnig opinn fyrir mótaðilaáhættu vegna liða utan efnahagsreiknings eins og ónýtttra yfirdráttahéimilda og veittra ábyrgða.

Stjórn Sparisjóðsins setur almennar reglur um lánveitingar og ábyrgðir og ákveður lánastefnu sparisjóðsins. Stjórnin hefur eftirlit með lánamálum og ákveður útlánaheimildir sparisjóðsstjóra en stjórn setur mörk heimilda annarra starfsmanna. Stjórnin afgreiðir umfram heimildir sparisjóðsstjóra. Stjórn og stjórnendur sparisjóðsins sjá um eftirlit með öllum þáttum útlána, lánveitingum, tryggingum, samsetningu lánasafns og innheimtum.

Útlánasafni sparisjóðsins er dreift milli skuldara, atvinnugreina og landsvæða. Útlánasafni sparisjóðsins er stýrt þannig að enginn einn skuldari eða fjárhagslega tengdur hópur skuldara sé með stærra hlutfall útlánasafnsins en áhættureglur segja til um.

Viðskiptavinir teljast til stórra áhættuskuldbindinga ef heildarskuldbindingar þeirra eða fjárhagslega- eða stjórnunarlega tengdra aðila er umfram 10% af eigin fé sparisjóðsins, að teknu tilliti til veða sem tryggja lánin, í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins, nr. 216/2017 um stórar áhættuskuldbindingar fjármálafyrirtækja. Samkvæmt ofangreindum reglum má engin áhætta vera meiri en 25% af eigin fé. Í lok desember 2018 var enginn aðili með áhættuskuldbindingu umfram framangreint hámark.

23. Framlög til samfélagsverkefna

Samkvæmt 15. gr. samþykktu Sparisjóðs Strandamanna skal sjóðurinn ráðstafa að lágmarki 5% af hagnaði liðins árs fyrir skatt til samfélagslegra verkefna á starfssvæði sínu í samræmi við ákvæði gildandi laga um fjármálafyrirtæki.

Gjaldfært hefur verið framlag vegna ársins 2018 að fjárhæð 4,4 millj. kr..

Úthlutun vegna rekstrarársins 2017 nam 1,8 millj. kr. og skiptist þannig:

	Samtals
UMF. Geislinn	50.000
Félag eldri borgara	60.000
Bríddsfélag Hólmavíkur	10.000
Sauðfjársetur v/ Náttúrubarnaskólinn	50.000
Bj.sv. Dagrenning á Hólmavík	225.000
Skíðafélag Strandamanna	360.000
Sauðfjárbændur	60.000
Leikfélag Hólmavíkur	200.000
Bj.sv. Strandasól Árneshreppi	200.000
Bj.sv. Björg	215.000
Hótel Djúpavík	100.000
Nemendur á Hvanneyri	35.000
Grunnskólinn Drangnesi	30.000
Standabyggð v/ ærslabelgs	166.554
	<u>1.761.554</u>